

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

Idrætsbørnegården Skratmosen

2023

idrætsbørnegården

SKRATMØSEN

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

"Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø."

"Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse."

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

Vi har i vores evaluering haft særligt fokus på følgende områder;

Inkluderende fællesskaber herunder relationer, struktur samt brobygning.

Uddybning:

- At dele os i små grupper, både aldersopdelt og på tværs for at styrke inklusionen og dermed også børnenes udvikling, trivsel og læring; herunder også vores "mellemløst" med ressourcepædagogen, således samarbejdet bliver mere samhörigt med et fælles inklusionssyn.
- At skabe en genkendelighed i vores hverdag; Herunder en genkendelig struktur i forhold til overgangen fra vuggestuen til børnehaven. Fokus har især været på at have en "rød tråd" således vuggestuen og børnehaven arbejder ud fra samme temaer, piktogrammer m.m.
- At skabe en tydelig struktur for børn såvel som personale.
- At skabe gode idrætsmæssige erfaringer for børnene igennem bevægelsesglæde.
- At effektivisere vores mikro-overgange med inspiration fra ERASMUS projektet.
- At effektivisere vores inkluderende fællesskaber med en idrætsmæssig faglighed, samt inspiration fra vores fyraftensmøder med VIA.

Dette billede er et eksempel på, hvordan nærmiljøet kan bidrage et inkluderende fællesskab, hvor fodboldtræningen – og dermed kroppen er afsat for et fælles tredje. (*Ældstegruppen, til fodboldtræning på Kærvej stadion*).

Dette billede er et eksempel på et fælles tema/forløb som finder sted i begge afdelinger. Vi ser os selv som et hus, hvor vuggestue og børnehave er i et samhörigt udviklende fællesskab.

Dette bidrager til en tydelig genkendelighed, en bedre brobygning samt uendelige muligheder for at skabe flere små og store inkluderende fællesskaber, som bidrager til barnets udvikling, trivsel og læring.

Et eksempel på hvordan en pædagogisk aktivitet kan bidrage til at samle børn og voksne, således mulighederne for et stort og trygt fællesskab kan udvikles.

Et eksempel på en pædagogisk aktivitet i mindre grupper. Dette skaber plads til nye relationer, fordybelse og ro i en aktivitet alle kan bidrage til.

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

- Vores evalueringer bliver nedfældet i en evalueringsmappe. Herigennem kan vi altid trække på tidligere erfaringer i kommende planlægninger.
- Til vores personalemøder evaluerer vi på vores overordnede temaer/forløb.
- Til vores team møder evaluerer vi afdelingsvis.
- Vi evaluerer ligeledes sammen med forældrene i hente/bringe situationer; Hvordan har i derhjemme oplevet det tema vi er i gang med? Har jeres barn været optaget af det?
  - Forældre der har børn i både vuggestue og børnehave bliver spurgt ind til, hvordan ”den røde tråd” kommer til udtryk i hjemmet. Er der en genkendelighed søskende imellem? – og hvad bidrager dette til?
  - Vi udsender evalueringskemaer til forældrene, for at blive klogere på egen praksis samt forsøge at imødekomme de ønsker forældrene eventuelt måtte komme med. F.eks. sendte vi et skema ud, hvor vi var nysgerrige på, hvordan forældrene oplevede kommunikationen bl.a. i hente/bringe situationerne, samt kommunikationen og brugen af AULA. Efterfølgende blev forældrenes navne anonymiseret således deres evalueringer kunne blive hængt op i fællesrummet. På denne måde fik forældrene også indblik i evalueringerne og kunne derigennem eventuelt bidrage med ny feedback eller ideer.
  - Derudover evaluerer vi løbende både kollegialt, og sammen med børnene. Vi gør meget ud af at være nysgerrige på, hvordan børnene oplever de forskellige aktiviteter. Her kan vi f.eks. bruge børneinterviews, social stories eller spørge ind til børnene under samling.

I børnehaven oplever vi ligeledes, at børnene er gode til at evaluere på forløbene med hinanden f.eks. når vi spiser. Her er vores opgave at være nysgerrige og fange børnenes initiativer. Dette kan ind imellem resultere i at et forløb kan dreje over imod et forholdsvist nyt tema. F.eks. blev vores internationale uger efterhånden forvandlet til vikingeuger. På den måde understøttede vi børnenes optagethed og gik ”all in” sammen med børnene.

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

Vores styrkede pædagogiske læreplan blev udarbejdet i 2020, og evalueret i 2021, og er grundlaget for de temaer vi har sat fokus på i denne evaluering.

Vi har de seneste to år arbejdet i dybden med temaerne igennem;

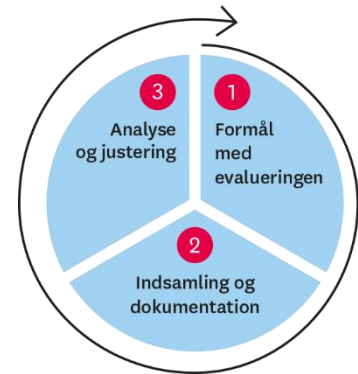
- Pædagogisk weekend; Fokus på mikro-overgange.
- VIA fyraftensmøder – Fokus på inkluderende fællesskaber.
- ERASMUS projekter I Norge, Sverige, Finland og Island; Fokus på inklusion, struktur, læringsmiljøer, forældreinvolvering og idræt.

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

”Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:

- Børnegruppens trivsel og læring
- Børn i udsatte positioners trivsel og læring
- Tosprogede børns trivsel og læring
- Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Udvælg en eller flere evalueringer, som I har gennemført i de seneste to år, og saml op på erfaringerne ved at svare på nedenstående fire spørgsmål for hver evaluering. De fire spørgsmål knytter an til trinene i en evalueringsproces. Vælg gerne evalueringer, som betød, at I efterfølgende ændrede jeres pædagogiske praksis.

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Vores formål var at stille os nysgerrige på vores styrkede pædagogiske læreplan, idet den blev udarbejdet tilbage i 2020/2021. Vi har sidenhen inddraget en del inspiration fra udlandet, igennem vores ERASMUS projekter.

Vi var nysgerrige på, hvilken betydning vores udlandsophold havde, i forhold til børnenes udvikling, trivsel, dannelse og læring. Herunder brobygningen mellem vuggestue-børnehave og børnehave-skole. Hvad gør vi anderledes i dag?

Derudover har vi været igennem et toårigt forløb med UC Syd, omkring inkluderende fællesskaber, som ligeledes har været med til at ændre eller effektivisere, vores måde at arbejde med den styrkede pædagogiske læreplan på.

Evalueringens fokusområder blev dermed: **Inkluderende fællesskaber; herunder struktur, og brobygning.**

Evalueringen er foregået i tre grupper over flere personalemøder. Grupperne var sammensat på tværs af vuggestue og børnehave, således perspektiverne for alle målgrupper kom i spil. Denne sammensætning gav mening, idet vi også i hverdagen arbejder sammen på tværs af basisgrupper og afdelinger.

Gruppe 1 - fokus på det inkluderende fællesskaber generelt.

Gruppe 2 - fokus på struktur og læringsrum.

Gruppe 3 - fokus på brobygningen.

Afslutningsvis blev forældrerådet inviteret med til et personalemøde, hvor grupperne holdt et kort oplæg omkring evalueringerne. Her fik forældrene rum til ligeledes at komme med deres evaluering, samt feedback i forhold til de forskellige oplæg.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Dokumentation der er taget udgangspunkt i:

- Vores styrkede pædagogiske læreplan.
- Videooptagelser fra personalemøderne, i forbindelse med inkluderende fællesskaber.
- TOPI rapporter fra 2021,2022,2023.
- Kids rapport 2022
- Mini kids – inkluderende fællesskaber 2023.
- Forældreevaluering via spørgeskema.
- Generelle praksisfortællinger til personale- og teammøder.

Dokumentation fra KIDS TILSYN 2022

	Fysiske omgivelser	Relationer	Leg og aktivitet	Sprog og kommunikation
Idrætsbørnegården Skratmosen	73,6 ↑!	85,7 =	80,7 ↑!	73,3

Den seneste Kids tilsynsrapport viser, blandt andet, at vi scorer højt på relationer samt leg og aktivitet. Dette er relevant for vores evaluering idet disse temaer er vores bevæggrunde for at evaluere på de fokusområder vi har valgt, samt afgørende for vores egen opfattelse af, hvordan vi bidrager til de enkelte børns udvikling, trivsel, dannelse og læring.

Mini kids – inkluderende fællesskaber februar 2023

Tilsynet havde fokus på tre temaer i vuggestuen og børnehaven:

1. Relationer generelt
2. Voksen perspektiv
3. Børneperspektiv

Uddrag fra mini kids rapporten fra børnehaven:

”Jeg ser at børnene er gode til at lege med hinanden og opsøger hinanden, både på legepladsen men også indenfor på stuerne. Jeg ser der er en god struktur i løbet af dagen, der bliver arbejdet meget i mindre grupper. Lige nu arbejder de med emnet cirkus dette ses tydeligt på stuerne og børnene er bevidste om dette.

Jeg ser at nogle børn skal guides og understøttes i leg, men jeg ser det pædagogiske personale tager hurtigt hånd om dette og hjælper det enkelte barn i leg med andre børn. Da der også arbejdes i mindre grupper bliver der hurtigt set at alle børn har gode sociale samspil med hinanden.” (Observatør; Henriette Koch Olsen, 1. feb. 2023).

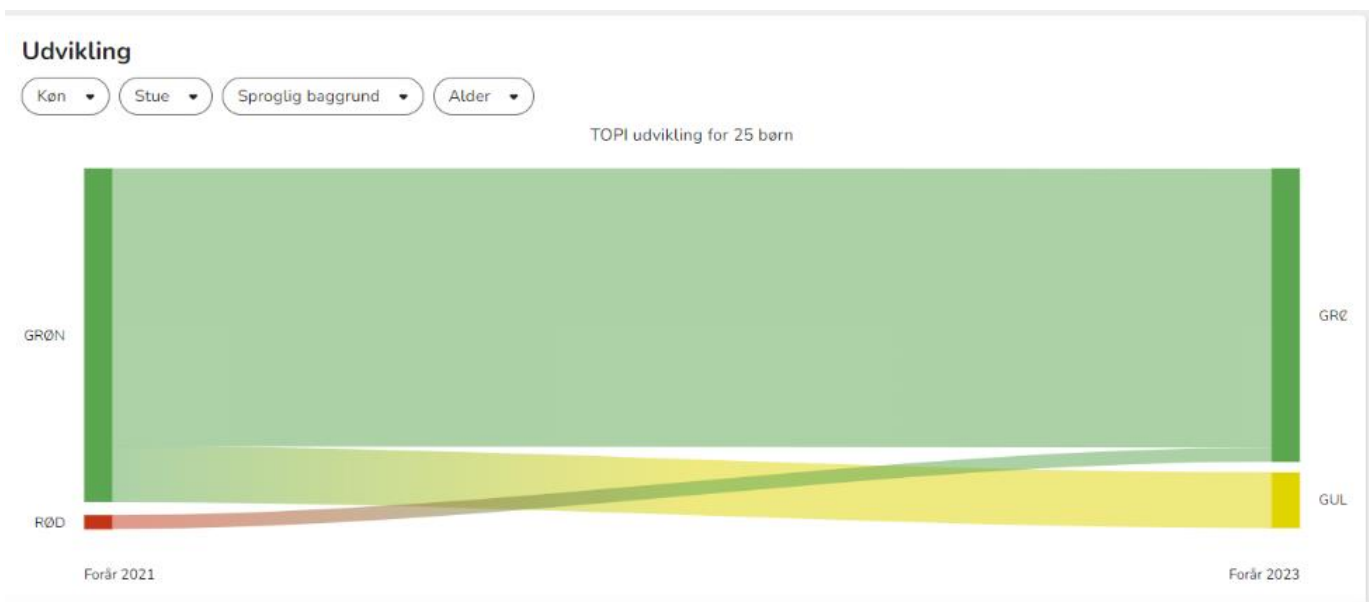
Børnehavens score lå på 72/75, hvilket svarer til 96%.

Uddrag fra mini kids rapporten fra vuggestuen:

”De voksne skaber deltagelsesmuligheder for alle børn dette ses ved at de voksne igangsætter forskellige aktiviteter på stuen bl.a. kommer der farvet ris ind på bordet. Her ses en engageret voksen der leger med børnene. [...] Børnene smiler og ses som trygge og der er en dialogisk samspil hvor børnene lærer at deltage i samtaler, at tage initiativ, lytte og vente på tur. [...] Jeg ser voksne der er engageret i leg og sang. De voksne er meget opmærksomme på at alle børn leger og bliver set og hørt. [...] De voksne observeres, som imødekommende og engagerede, hvor de møder børnene med en god tone. De italesætter børnenes interesser, lytter og afventer hvad børnene selv finder på i overensstemmelse med det enkelte barns alder både sprogligt og kropsligt.” (Observatør; Jill Ilseil Jensen, 1. feb. 2023).

Vuggestens score lå på 73/75, hvilket svarer til 97,3%.

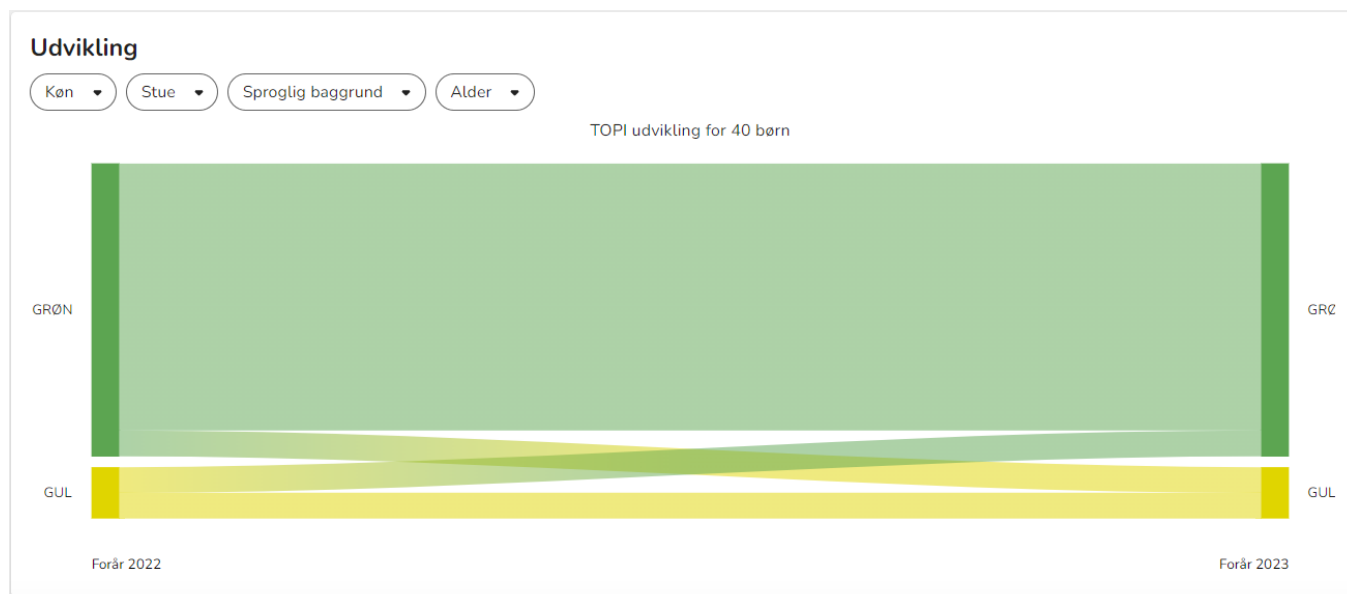
Progression over TOPI vurderinger fra foråret 2021 – foråret 2023 (25 børn)

Ovenstående rapport tager udgangspunkt i 25 børn (rapporten viser ikke progressionen over de børn som nu er taget videre i skole). Den belyser, at langt de fleste børn hos os er i trivsel (grøn position). 83% af de børn der var i grøn position i foråret 2021, er det fortsat den dag i dag. 17% af de børn der var i grøn position i foråret 2021 er i dag i gul position. 100% af de børn der var i rød position i foråret 2021 er i dag i grøn position. Især den sidste procentdel er interessant, at vi har børn der er gået fra rød (stærk bekymring) til grøn (trivsel- ingen bekymring), viser os at de tiltag vi igangsætter for at skabe størst mulig læring, trivsel og udvikling hos børn i rød position, har været effektive idet de i dag er i grøn position.

Som rapporten belyser, har vi i dag ikke længere børn, hvor vi har en stærk bekymring (rød position). Vi har evalueret på, hvad vi tænker kan være baggrunden herfor. Måden vi generelt arbejder med inkluderende fællesskaber, struktur samt brobygning, har været med til at løfte kerneopgaven. Derudover arbejder vi med vores resourcepædagog i en ny ”mellemlinje”. Her har vi afprøvet en ny tilgang, hvori ressourcen går til gruppen, frem for det enkelte individ. Dette skaber et mere samhörigt samarbejde samt bidrager til større inklusion, trivsel og udvikling hos de enkelte børn.

Progression over TOPI vurderinger fra foråret 2022 – foråret 2023 (40 børn)

Ovenstående rapport belyser progressionen over det seneste år (fra foråret 2022-2023). Derfor kan vi nu se progressionen for i alt 40 børn. Den viser at 91% af vores børn har været i grøn position over det seneste år, 50% af de børn der var i gul position i foråret 2022 er nu i grøn position. 9% af de børn der var grøn i foråret 2022 er i dag i gul position. Ligesom der er 50% (3 børn) som har været i gul position under begge perioder. Herudfra kan vi dermed se at vores indsatser fungerer som vi ønsker det og kan dermed evaluere på, hvorfor det virker.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse? – og hvilke ændringer/justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Vores børnesyn i korte træk:

Alle børn har værdi og alle børn besidder ressourcer som er vigtige for fællesskaberne – uanset hvilke ressourcer barnet besidder. Vi møder alle børn ud fra ”det dobbelte blik”. Alle børn gør det de kan, og deltager dermed også forskelligt. Nogle har brug for at kigge på, nogle hopper, andre står stille – men alle er med på hver deres måde. Uanset hvem man er, og hvad man har med sig fra sin habitus – så er hver og én vigtig for fællesskabet og kan ikke undværes. Vi har brug for hinanden for at skabe gode og trygge fællesskaber.

Når vi sammenholder børnesynet med TOPI rapporterne, kan vi konkludere at vores børnesyn og tilgang hertil, har været afgørende for at børn i rød position har kunne rykke sig helt til den grønne position netop fordi vi skaber mulighederne for, at alle børn kan bidrage med de ressourcer og kompetencer de besidder.

Dette har vi bl.a. arbejdet med ud fra en pædagogisk idrætsmæssig præget hverdag. Vi tror på at alle børn har større mulighed for læring, udvikling, trivsel og dannelse, når dette bliver forankret som erfaringer i deres egne kroppe. Det er essentielt for alle mennesker at udvikle en god fysisk og psykisk balance for at trives bedst mulig. Derfor er det vigtigt, at have fokus på netop dette allerede i vuggestuen. Barnet har allerede en del kropslige erfaringer fra da det lå inde i moders mave. Disse erfaringer mener vi, er vigtige at understøtte og hjælpe barnet med at udvikle på. Vi oplever, at denne fremgangsmåde skaber utallige muligheder for barnets trivsel, samt udvikling og læring.

Derfor tænker vi strukturelt idrætten ind i alle vores planlagte aktiviteter, såvel som børnenes frie leg og færden i institutionen. Her har vi frem for alt fokus på bevægelsesglæden.

Vi benytter os bl.a. af nærmiljøet; idrætshøjsskolen, skoven, stranden, fodboldbaner, skøjtebane, skrænter m.m. Ligeledes har vi fokus på, at ældstegruppen kommer på ugentlige cykelture således de finder glæde ved at cykle og kan cykle med på koloni til efteråret.

- Vi er altid villige til at følge børnenes spor og optagethed. De pædagogiske aktiviteter er aldrig mere stringente end at vi kan ”gøre noget andet” hvis det er det, børnene kalder på. Børnene får dermed medbestemmelse og rige muligheder for at udfolde et emne de er optaget af, med de rammer som de voksne sætter omkring dem.

2 årigt forløb med VIA vedr. inkluderende fællesskaber:

Vi har i samarbejde med VIA deltaget i et flerårigt projekt med henblik på at udvikle vores inkluderende fællesskaber. Der blev afholdt videosparringer på konkrete videooptagelser fra vores dagligdag, såsom spisesituationer og garderobesituationer. Herigennem blev vi klogere på, hvordan vi kan kvalificere disse situationer, således der blev skabt rigere mulighed for inklusion, relationer og struktur. Der blev derudover afholdt fyraftensmøder med teoretisk afsæt, hvor vi konkret arbejdede med cases fra hverdagen. Vi fik ligeså evalueret på, hvordan vi arbejder med ”det dobbelte blik”, hvor vi ser barnets ressourcer frem for dets eventuelle udfordringer.

- Vi har siden projektet med VIA blev afsluttet, fastholdt videooptagelserne som led i vores evalueringsarbejde. Blandt andet har vi atter filmet vores garderobesituationer for at få øje på, hvilke tiltag der skulle iværksættes for at skabe ro i overgangen fra gruppen til legepladsen. Vi igangsatte et tiltag, med en aftale om, at der max må opholde sig 6 børn i garderoben ad gangen. Dette fungerer godt, det skaber bedre tid og fordybelse imellem barn/voksen og barn/barn – på den måde kommer de enkelte børn fra det lille garderobe fællesskab og ud i det store fællesskab på legepladsen på en god måde, og med de bedste forudsætninger.

Relationer og gruppesammensætninger

Spisegrupperne sammensættes med et ønske om at skabe rige muligheder for, at barnet kan inkluderes, herunder muligheder for læring, trivsel, udvikling og dannelse. F.eks. kan sprogligt udfordrede børn, sættes til bords sammen med sprogligt stærke børn. Der tages ligeledes hensyn til relationerne imellem børnene og udviklingen heraf.

- Vi har fokus på at et måltid, ligeså kan bidrage til et inkluderende fællesskab, hvori maddannelse også indgår. Udover at børnene hjælper til med borddækning m.m. Hjælper de også hinanden med at hælde mad op, hente vand, række maden videre, lytte til hinanden (turtagning), fortælle om deres oplevelser, evaluere på dagens aktiviteter m.m. Alle børns ressourcer kommer i spil under et måltid, når den voksne sørger for at bibeholde opmærksomheden herpå. Dette bidrager til et trygt og inkluderende fællesskab.
- Vi har fokus på kroppen i gruppesammensætningerne, både under middagsmaden samt i andre fællesskabsmæssige konstellationer. Da krop imiterer krop, ved vi at børnene, igennem fællesskabet, kan danne sig egne erfaringer med sin krop ved at imitere hinanden og dermed blive klogere på sig selv og sin omverden.
- Vi skaber rammerne for at børnene kan indgå i nye legekonstellationer såvel som de vant. På den måde får børnene dannet sig erfaringer med den styrke der kan være i hinandens forskelligheder. I de nye legekonstellationer er vi opmærksomme på, at afsætte en voksen hertil, for at hjælpe børnene med at skabe gode relationer, samt guide dem i legene. Vi tror på, at jo flere fællesskaber barnet indgår i, jo større udvikling, trivsel og læring er der grobund for.

I vuggestuen kan større fællesskaber/samlinger virke overvældende for dette lille barn. Her kan de børn der måtte have brug for det, komme op i højstolen at sidde. Denne afgrænsning er med til at støtte barnet i at finde kropslig ro samt det at kunne deltage i det større fællesskab. Vi oplever, at det skaber kvalitet og fordybelse hos børnene, når de voksne sørger for at imødekomme børnenes behov i de forskellige fællesskaber.

I børnehaven er der ligeledes også fokus på afgrænsning når det findes nødvendigt. F.eks. kan en madras hjælpe med at afgrænse og skabe rammerne omkring et mindre fællesskab.

Desuden er arenaen et godt sted at have uden-dørs pædagogiske aktiviteter. Da arenaen i sig selv kan danne rammerne om et fællesskab.

- Samlingerne tilrettelægges således alle børn kan deltage. Her er det vigtigt, at vi som voksne, sætter rammerne for hvad der skal ske samt har øje for det enkelte barns behov. Hvem har brug for at der sidder en voksen ved siden af? Hvilken voksen styrer aktiviteten? Ligeledes forsøger vi at skabe genkendelighed under samlinger og andre pædagogiske aktiviteter, idet dette bidrager til, at børnene ved hvad der skal ske hver gang, hvor de skal sidde, samt hvor de kan finde ro. Gentagelserne er med til at skabe udvikling og læring i de inkluderende fællesskaber, idet barnet har lettere ved at deltage, når det ved hvad der skal ske og hvad der forventes.

Inklusion igennem bevægelse:

Når vi er sammen om en bevægelse (et fælles tredje), skaber vi et fællesskab. Vi har altid en forventning om at alle børn deltager ud fra de forskellige deltagelsesforudsætninger det enkelte barn besidder.

De voksne er rollemodeller og deltager i alle aktiviteter på lige fod med børnene. Når de voksne udstråler kropslig glæde skaber det tryghed og tiltro hos børnene, således de ligeså har mod på at deltage i fællesskabet. F.eks. ved ture til stranden. Her kravler, hopper, løber de voksne i sandet og på skrænterne på lige fod med børnene.

Et andet eksempel kan være når de voksne f.eks. danser med børnene, her kan der være mange bevægelser som kan være svære at mestre. Her har vi altid fokus på bevægelsesglæden, det handler om at have lysten til at deltage i fællesskabet, og glæden ved at bevæge sig, frem for hvorvidt bevægelserne udføres ”rigtigt”. Det bidrager til at alle børn får en følelse af at mestre – derigennem sker udviklingen.

- Udelivet bidrager til at barnet kan udfolde og stimulere sin krop ud fra den enkeltes udviklings- og læringsbehov. Selv det at kaste med sten i vandet, kræver at barnet over sin bedømmelse af kastelængde m.m.

Betydningen af husets kultur for de inkluderende fællesskaber:

Da vi ikke arbejder ud fra en gruppebaseret eller afdelingsbaseret tilgang, har vi oplevet en større udvikling inden for inklusion. Når vi som voksne viser tryghed og udstråler kendskab til de forskellige børn, overfører vi samme tryghed til børnene.

Børnene har en følelse af, at være inkluderet i et helt hus, frem for en gruppe. Det betyder at ydertimerne med bestemte voksne ikke bliver lige så sårbare. Når huset har et fælles syn og et fælles udgangspunkt, så skaber det en fællesskabsfølelse for alle.

- Hvis tingene skrider lidt, så samler vi det op og italesætter det så det atter kan køre på skinnerne. Dette er børnene også inddraget i.
- Arbejdsmiljøet har en stor betydning for de inkluderende fællesskaber. Det at alle kollegaer har en positiv fællesskabsfølelse bidrager ligeledes til positive fællesskabsfølelser hos børnene.

- TOPI vurderingerne foregår afdelingsbaseret. Det betyder at medarbejderne i hhv. vuggestuen og børnehaven er fælles om at vurdere børnene på begge basisgrupper. Lederen deltager i alle TOPI vurderingsmøder.

Dagsplanlægning ift. forældrene:

- Vi gør brug af vores tavler på grupperne såvel som på aula. Her skrives dagens forløb samt hænges billeder op – ligeså lægges det op på aula. Aula bruges ligeledes til at informere forældrene om vigtige datoer for arrangementer, deadlines, ture ud af huset og fødselsdage.
- Vi har fokus på den gode struktur, dialog og inddragelse af forældrene som barnets primære ressource fra den dag de bliver en del af institutionen.
- Vi har en ”gennemsigtig” tilgang til forældrene, hvorfor forældrene til enhver tid kender til deres barns trivsel, udvikling og læring – også hvis der er tvivl eller undringer der endnu skal afsøges. Tiltag bliver ikke afprøvet eller iværksat uden forældrene er inddraget. Det skaber de bedste forudsætninger for barnet, samt de bedste forudsætninger for et godt forældresamarbejde.
- Vi har daglige dialoger med forældrene i hente/bringesituationer
- Vi skaber altid mulighed for, at vi kan ”sætte os omkring bordet” sammen med forældrene, for at drøfte vores forskellige perspektiver – til gavn for barnets trivsel, udvikling og læring.

Forberedte voksne:

Legepladsen ude foran (ved lågen) – Plan over hvilke voksne der har opgaven.

	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
Morgen (Indtil de pædagogiske aktiviteter starter kl. 9.30)	Susanna Eman	Oliver Mikkel	Maria		
Efter Frugt (Indtil vi lukker i VG) OBS: Hvis den voksne har fri inden, finder denne en anden der kan overtage inden man går hjem.	Gitte Kim	Ghazal Mark	Zakea		

Sovebørn: Maria (Mandag, Emma)

- Vi organiserer husets forskellige opgaver, så ressourcerne bruges på børnene, og ikke på at drøfte ”hvem gør hvad” Dette har vi blandt andet gjort via strukturtavlen i fællesrummet. Her hænger der forskellige skemaer som belyser, hvem der gør hvad på de forskellige dage såsom; opvask, tøjvask, oprydning m.m. Skemaet opdateres hver mandag morgen således at de voksne har vekslende opgaver i løbet af ugen.

OPGAVER TIL MIDDAGSVAGTEN

BADEVÆRELSE Fylde bleer op Tomme skraldespande Smide klude og hagesmække til vask	BATHROOM Fill up diapers Empty trash Throw our dirty things in the washer
KØKKEN Ordne opvask Dække rulleborde til vuggen Ordne vasketøj	KITCHEN Do the dishes Do the rolling tables Do the laundry
GENERAL OPRYDNING Rydde op i garderobe, gang og stue (evt. feje)	CLEAN UP Clean up the rooms Sweep the floor
ANDRE OPGAVER Rengøre køleskab i vuggen	OTHER THINGS Clean the fridge

SPISER PÅ GUL: Lone
SPISER PÅ GRØN: Minna
TAGER SOVEBØRN OP: Sara, Hannah
FLYVER:

	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag
Bleskift/toilet før kl. 11.	Susanna	Oliver	Mikkel	Kim/Stinna
Bleskift/toilet før frugt.	Maria	Mikkel	Signe	Susanna
Piktogrammer	Mikkel	Maria	Kim/Stinna	Susanna

	Fredag 1	Fredag 2	Fredag 3	Fredag 4
Bleskift/toilet før kl. 11.	Mikkel	Oliver	Maria	Signe
Bleskift/toilet før frugt.	Signe	Susanna	Susanna	Mikkel
Piktogrammer	Kim/Stinna	Mikkel	Maria	Susanna

GUL & KOLESKAR		
BØRNEENES MAPPER		
JANUAR	FEBRUAR	MARTS
Lone	Sina	Line
APRIL	MAJ	JUNI
Lone	Sina	Line
JULI	AUGUST	SEPTEMBER
Lone	Sina	Line
OKTOBER	NOVEMBER	DECEMBER
Lone	Sina	Line

- Derudover har vi "bleskiftelister" hængende på hver børnehavegruppe således der skabes en visuel struktur.
- Der er en struktur omkring, hvilke voksne der har ansvar for at sørge for børnenes mapper med billeder.
- Der skrives på pauseplanen, hvem der er ansvarlig for aula opdateringer den pågældende dag.
- Der hænger en plan for, hvem der er ansvarlig for de forskellige aktiviteter som står for at planlægge det overordnede, hvorefter vi til teammøderne, kan planlægge i detaljer. Det giver et bedre overblik, og på den måde ved alle, hvad de skal, og der bruges ikke unødvendigt tid, væk fra børnene.
- Ud over skemaerne skrives der i kalenderen, på strukturtavlen i fællesrummet samt infobogen på kontoret og på pulten.
- Det skaber et naturligt flow i strukturen og rutinerne, når personalet ved, hvad de skal og hvor de skal være. Der er mere ro på rent strukturmæssigt, og alle har på den måde, et overblik over dagen. Alle skal f.eks. huske at læse i infobogen på kontoret, således de er fuldt opdaterede ift. Vigtige beskeder, sygdom, vikarer, møder m.m.
- Der er krav om at alt der skal forberedes, bliver forberedt i rådighedstiden. Dvs. der bliver ikke printet, holdt samtaler m.m. så vidt muligt i tilsynstimerne da vores fokus her udelukkende er på børnene.
- Vi har et årshjul som er med til at sætte rammen for, hvad vi skal arbejde med ifm. den styrkede pædagogiske læreplan i løbet af året.

Ovenstående tiltag er med til at sikre en genkendelig og overskuelig hverdag for børn såvel som voksne.

ERASMUS projektet herunder mikroovergange:

Gennem de seneste år har vi været afsted på jobshadowing i henholdsvis Norge, Island, Finland og Sverige. Herigennem er vi især blevet opmærksomme på mikro-overgange, genkendelighed og struktur.

Et af de hold der var afsted observerede b.la. at børnene havde fået tildelt farver, således de, allerede fra helt små, lærte at koble farven med deres navn; Når de så deres farve, vidste de hvor de skulle sidde, hvor deres garderobeplads var, samt samlingssted. Dette skabte ro i mikro-overgangene og mestring hos børnene.

Vi har derfor implementeret tiltaget i vores eget hus både i vuggestuen og i børnehaven. Vi oplevede her at det ikke gav mening i børnehaven på samme måde som i vuggestuen, idet der var flere børn og mange af børnene derfor endte med samme farve. Derfor besluttede vi at farverne blev bibeholdt i vuggestuen, mens børnehavebørnene fortsat fint kunne genkende deres navne uden farve.

Vi skaber genkendelighed og overskuelighed for børnene via vores piktogrammer som belyser ugedagene, dagens overtøj samt aktiviteter. Disse piktogrammer går igen i vuggestuen såvel som i børnehaven.

Ugedagene har hver sin farve, f.eks. er mandag lyserød, dette lærer de allerede i vuggestuen. Når børnene starter i børnehaven kan de genkende de samme farver og dermed ugedagene. Ligesom vi i begge afdelinger synger samme ugesang med børnene.

Igennem ERASMUS projektet observerede vi at de pædagogiske temaer der blev arbejdet med, foregik over en længere periode og bidrog til yderligere fordybelse hos børnene.

Derfor fyldte temaet ”mikro-overgange” og længere forløb vores pædagogiske weekend. Her besluttede vi at forløbene ikke behøvede en ”slut dato” men at det afhang af børnenes virkelyst. Derudover besluttede vi, at være endnu skarpere på at vuggestuen og børnehaven arbejder med samme tema, for at skabe genkendelighed og fællesskab.

Vi har f.eks. arbejdet med cirkustema, pirattema, eventyrtema, tour de skrat og vikingetema. Vi oplever at de længerevarende forløb giver mere og bedre tid til fordybelse og giver samtidig også bedre plads til børneperspektivet. Vi følger børnene og deres interesse, inden for det tema og de rammer vi har sat herfor.

- De længerevarende forløb skaber mening for børn såvel som voksne.
- Vi oplever, at mikro-overgangene er med til at skabe mere ro ift. Strukturen, afdelingerne imellem. Blandt andet brobygningen mellem vuggestuen og børnehaven har været en succes, idet det har skabt mulighed for, at børnene fra vuggestuen kunne træde ind i en genkendelig struktur i børnehaven.
- Mikro-overgangene i hverdagens rutiner skaber muligheder for, at børnene kan udvikle, lære og trives bedst muligt.
- Ift. Vores tavler og Aula bidrager dette ligeledes til børnenes udvikling, trivsel og læring idet forældrene herigennem kan forholde sig til deres barns hverdag og forberede deres barn på det der skal ske. Forældrene kan ligeledes bruge opslagene som en hjælp til at tale med barnet efter en dag i daginstitution. På den måde får barnet bearbejdet de mange indtryk der har været igennem en dag i institutionen.
- Vi har indsamlet feedback fra forældrene via en spørgeskemaundersøgelse. Undersøgelsen viste os at forældrene bruger opslagene som led i deres samtaler med deres børn. Forældrene var ligeledes glade for at personalet altid står klar til at videregive vigtig information, på lige fod med sjove situationer, eller nye ting deres barn har lært.

Brobygning

Fra vuggestue til børnehave

- To måneder før børnehavestart begynder de kommende børnehavebørn, så småt at deltage i nogle af børnehavens aktiviteter. Der vurderes ud fra det enkelte barns behov, hvorvidt en voksen fra vuggestuen deltager. Vi oplever at dette bidrager til genkendelighed og tryghed når barnet, sammen med forældrene, skal indkøres i børnehaven.
- Der bliver afholdt overgangssamtaler med forældrene. Til overgangssamtalen vil der være personale fra både vuggestue og børnehave repræsenteret.
- Vuggestue og børnehave har samstemt tre sange samt tre lege, der går igen i begge afdelinger, for at styrke genkendeligheden hos børnene.
- De ældste børn fra vuggestuen, bliver ofte inviteret med til arrangementer i børnehaven såsom cirkusforestillinger, fællessamling m.m.
- Hele husets personel har fokus på daglig kontakt med alle børn, uanset afdeling. Vi oplever at det bidrager til et stort inkluderende fællesskab, samt stor trivsel hos børnene. På baggrund heraf, er ydertimerne ikke sårbare, idet børnene kender den der åbner eller lukker, upåagtet om de kommer fra vuggestuen eller børnehaven.
- Vores nærområde er ligeså med til at skabe genkendelighed i brobygningen. Når barnet begynder i børnehaven, kender det på forhånd de steder som børnehaven ligeså besøger. Børnehavelivet er dermed ikke en stor uforudsigelig start for det lille barn, idet barnet finder stor tryghed i at kende til nærområderne, de voksne og de øvrige børn på forhånd.
- Frokostordningen bidrager ligeledes til en glidende brobygning fra vuggestue til børnehave, idet børnene kan genkende maden.
- Idrætshøjsskolen bidrager ligeledes til en genkendelig hverdag idet den bliver benyttet flittigt af både vuggestue og børnehave.
- Vuggestue og børnehave har en daglig gang på hinandens legepladser, dette bevirker at børnene er trygge ved hele huset – også når de begynder i børnehave.

Fra børnehave til skole:

- I marts måned, skal ældstegruppen deltage i brobygning en gang ugentlig, personalet fra børnehaven besøger skolen sammen med de kommende skolebørn. Vi oplever at det skaber tryghed hos børnene og at børnene udvikler sig meget i dette forløb.

Inddragelse af forældrebestyrelsen

”Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.”

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Forældrerådet har løbende været inddraget i arbejdet med ”Den styrkede pædagogiske læreplan”.

I forbindelse med evalueringen har forældrerådet deltaget i et personalemøde, hvor personalet fremlagde arbejdet med og fokuspunkterne i evalueringen.

Forældrerådet har derudover skrevet nedenstående evaluering af arbejdet i forældrerådet:

Arbejdet i forældrerådet er i høj grad en rolle, man som repræsentant selv er med til at skabe, give indhold og mening. Det er et utrolig berigende arbejde at tage del i, da det har til formål at sikre at børnene i Skratmosen har de bedste forudsætninger. For at lykkes med dette er der i Skratmosen et meget velfungerende samarbejde mellem ledelsen, personalegruppen og forældrerådet.

Det er utrolig spændende at være en del af forældrerådet, da man får et indblik i, hvordan børnenes hverdag ser ud – og hvorfor. Det giver en dybdegående forståelse for, hvordan man arbejder i Skratmosen samt hvad man i fremtiden evt. ønsker et øget fokus på, udvikling af eller afprøve nye tiltag.

I forældrerådet bliver man inddraget i nye iagttagelser, som måske kræver handling i form af effektivisering, implementering eller andet. Dette kan f.eks. forekomme, når pædagogerne har været på job shadowing med Erasmus+, været på pædagogisk weekend eller lignende. Når man som forældreråd inddrages i disse iagttagelser og overvejelser styrker det dialogen, samarbejdet og ikke mindst muligheden for at kunne bidrage.

Forældrerådet er også et forum, hvor børnenes trivsel drøftes og hvor der belyses, hvilke forventninger der er til hinanden – både mellem forældre og personale og personalet i blandt.

Forældrerådet har mulighed for at:

- Få et indblik i den pædagogisk tilgang og overbevisning*
- Kunne stille spørgsmål til ovenstående*
- Deltage i ansættelsessamtaler i huset*
- Være behjælpelig med at søge forskellige fonde, så Skratmosen kan få midler til legeredskaber, som budgettet ikke rækker til*
- Have en stemme på vegne af alle forældre i Skratmosen*
- Indgå i samarbejdet med husets ansatte*
- Og ikke mindst, at bakke op om både personalet og ledelsen i Skratmosen.*

Som forældre i forældrerådet må det siges, at ovenstående er vigtige faktorer.

Vi, som forældre, afleverer vores børn i Skratmosen, og her tilbringer de mange af deres timer. Skratmosen er en vigtig del af børnenes fundament, opfattelse af sociale ”spilleregler”, fællesskaber og generel udvikling og dannelse.

Netop derfor er det vigtigt, at der er et solidt samarbejde og en åben kommunikation mellem forældrerådet og hele Skratmosen – og det er der.

Det fremadrettede arbejde

”En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale.”

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Generelt

- Det er vigtigt at nye folk i huset, fra en start, ved at vi forventer at de er aktiv deltagende og gode rollemodeller for børnene.
- Det er godt for strukturen, at der er tovholdere på de forskellige forløb og at der er en tovholder fra hver afdeling, således genkendeligheden sikres for alle børn og voksne.
- Vi skal tilbage til at have yderligere fokus på overgangen fra vuggestuen til børnehaven. Tidligere var de ældste børn fra vuggestuen sammen med de yngste børn fra børnehaven, en gang ugentligt. Dette vil vi gerne praktisere igen.
- Vi skal fortsætte med spørgeskemaer til forældrene, som led i vores evalueringsarbejde.
- ERASMUS projektet har afledt en del inspiration fra udlandet, i forhold til at optimere den ”røde tråd” imellem vuggestue og børnehave. Efter vores pædagogiske weekend i september 2022, igangsatte vi derfor yderligere tiltag. Udover den daglige sparring vil vi gerne indføre midtvejsevalueringer, både afdelingsvis men også på tværs af afdelingerne.

Børnehaven

- Når vi skal på tur ud af huset, vil vi gerne skabe faste gå-makkere således det bliver struktureret og genkendeligt for børnene. Vi tror det vil bidrage yderligere til inklusion og mindske eventuelle konflikter, børnene imellem, i forhold til hvem de skal holde i hånden.
- Vi vil gerne udvikle på brobygningen mellem børnehave og skole; kan vi gøre det anderledes? Måske forældrene kan inddrages yderligere så der f.eks. ikke går en voksen fra til brobygning. Eventuelt kan vi undersøge om skolens personale kan komme ud og besøge os?

Vuggestuen

- Vi er rigtig gode til at arbejde i små grupper, men sideløbende vil vi gerne have en yderligere opmærksomhed på, at have aktiviteter på gruppebasis således børnene også får styrket deres kompetencer i de større fællesskaber.
- Vi vil gerne inddrage flere piktogrammer, f.eks. billede af ture.
- Vi vil gerne være bedre til at bruge ”bussen” som et afgrænset sted at spise. *(Dette er allerede iværksat efter denne evaluering).*

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Til vores seneste personalemøde (maj, 2023), har vi talt om hvordan strukturen omkring vores team- og personalemøder (herunder evaluering) kan se ud fremadrettet. I dag består vores mødevirksomhed af team – og personalemøde samme aften af i alt fire timer. Vi er på nuværende tidspunkt i gang med at se på, hvordan det ellers kunne se ud.

- Generelt er vores ønske at få etableret rammesatte midtvejsevalueringer, således vi ikke kun evaluerer på forløbene, efter de er afsluttet. Midtvejsevalueringerne skal fastholdes skriftligt og vil dermed bidrage til mere dokumentation end justeringerne.

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

Den styrkede pædagogiske læreplan er udgangspunktet for den måde vi arbejder på, hvorfor den stadig er gældende den dag i dag.

Det der eventuelt skal justeres, er at få indskrevet vores arbejde med mikro-overgangene, som vi har været optaget af på baggrund af vores ERASMUS projekter i udlandet. Her vil vi gerne have tilføjet, hvordan vi arbejder med dette og hvilken betydning det har for børnenes udvikling, trivsel, dannelse og læring.